

ULKOPOLIITTINEN INSTITUUTTI
UTRIKESPOLITISKA INSTITUTET
THE FINNISH INSTITUTE OF INTERNATIONAL AFFAIRS

ULKOPOLIITTISEN INSTITUUTIN TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2016

1. Yleistä

Ulkopoliittinen instituutti on eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton julkinen tutkimuslaitos, joka tuottaa poliittisessa päätöksenteossa hyödylliseksi koettua korkeatasoista tutkimusta sekä innovatiivisia ratkaisumalleja kansainväliseen politiikkaan ja Euroopan unioniin liittyvistä kysymyksistä. Instituutin työ syventää julkista keskustelua ja on tiedeyhteisön kannalta hyödyllistä. Vaikuttavuuden ja lisäarvon tuottamisen kannalta on keskeistä, että instituutin tutkimus täyttää kansainväliset laatukriteerit ja tuloksista viestitään tehokkaasti eri kohderyhmille.

Instituutin tavoitteena on yhdistää akateeminen ja politiikkarelevantti tutkimus. Instituutilla on vahva analyttinen osaaminen valikoiduilla tutkimusaloilla, joilla on erityistä merkitystä Suomelle, Euroopan unionille ja kansainvälisille järjestöille.

Vuosien 2014 – 2016 tutkimusagenda koostuu kolmesta ohjelmasta, joiden aiheina ovat Euroopan unioni - erityisesti sen ulkosuhteiden, talouden ja poliittisen järjestelmän tutkimus -, Euroopan unionin itäinen naapurusto ja Venäjä sekä globaali turvallisuus. Lisäksi instituutti on käynnistänyt pienen määrän tutkimusohjelmat poikkileikkaavia tutkimusprojekteja, joista yksi liittyy erityisesti Suomen ulkopoliittikan tutkimukseen. Instituutilla on myös Jane ja Aatos Erkon säätiön tuella ylläpidettävä Yhdysvaltojen vallan tutkimukseen keskittyvä pienimuotoinen keskus.

2. Ulkopoliittisen instituutin rahoitustilanne

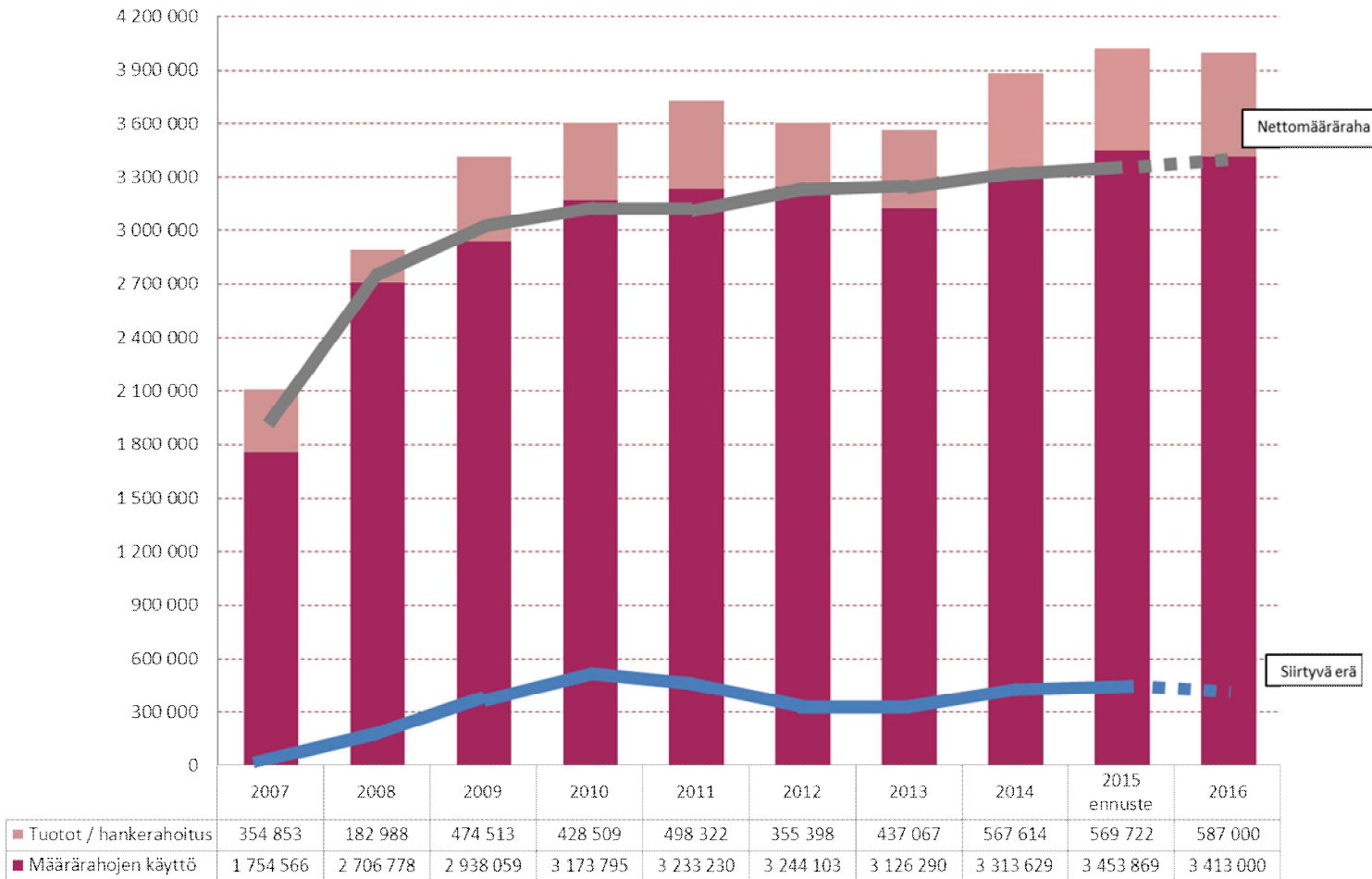
Nykyisellä määrärahasolla Upi pystyy rahoittamaan 18 tutkijanpaikkaa, joka on ollut vuoden 2014 alusta tavoitetaso aikaisemman 20 tutkijan sijasta. Tämän lisäksi kilpaillun ulkoisen rahoituksen turvin on pystytty palkkaamaan vuosittain n. 3 tutkijaa.

Vuonna 2014 talousarviomäärärahan (ml. siirtyvä erä) nettokäyttö on ollut 3 313 629 euroa ja siirtyvän erän määrä on vuoden 2015 alussa ollut 459 552 euroa. Kustannustason nousu yhdessä tavoitteena olevan henkilötyövuosimäärän toteutumisen kanssa kääntää talousarvion toteuman jatkossa jonkin verran alijäämäiseksi, jolloin siirtyvä erä pienentyy ohjelmakauden loppua kohti.

Vuoden 2015 budjetin lopulliseen toteumaan ja siirtyvän erän suuruuteen vaikuttavat aikaisempien vuosien tapaan vahvimmin palkkamenojen toteutuminen, joihin vaikuttavat virkavapaudet sekä rekrytointien onnistuminen.

Kuvio 1: Ulkopoliittisen instituutin bruttomenojen sekä määrärahojen käytön / tason kehitys vuosina 2007–2015 (ml. arvio vuodelle 2016)

3. Talousarviomenojen – ja tulojen tarkastelu kululajeittain

3.1 Tuotot

3.1.1 Ulkopuolinen hankerahoitus ja kustannusten korvaukset

Monivuotisen ulkopuolisen hankerahoituksen vuodelle 2016 kohdistuva osuus on arvioitu alustavien hankebudjettien perusteella 472 000 euron suuruiseksi. Tämä summa on budjetoitu sekä tulopuolelle että palkkakuluihin. Rahoituksen käytöllä ei ole vaikutusta määrärahojen nettokäyttöön, koska hankerahoitusta tuloutetaan vain sen verran mitä hankkeista on kuluja. Merkittävin tiedossa oleva hanke vuonna 2016 on vuonna 2013 alkanut Jane ja Aatos Erkko säätiön rahoittama Yhdysvaltojen tutkimukseen keskittyvä monivuotinen projekti.

Ulkoisella rahoituksella ylläpidetty hanketoiminta sitoo talousarviovaroja sekä omarahoitusosuuksien että yhteisten resurssien käytön kautta. Vuonna 2014 hankerahoituksen / yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitusosuus oli 15 % ja täten kustannusvastaavuus oli 85 %. Lyhytaikaisten hankkeiden ja kustannusten korvauksista mahdollisesti saatavien tulojen arvioitu määrä on n. 135 000 euroa – näitä tuloja vastaavat menot on myös huomioitu talousarviossa.

3.1.2 Maksullinen toiminta

Ulkopoliittinen instituutti julkaisee Ulkopoliitikka - lehteä, jonka tilaajakanta on pysynyt melko tasaisena (n. 2400 tilaajaa). Vuodelle 2016 on budjetoitu lehden tuloiksi 55 000 euroa.

3.2 Kulut

3.2.1 Palkat

Ulkopoliittisella instituutin talousarviorahoitteisten henkilötyövuosien määrä vuonna 2016 tulee olemaan n. 38, josta tutkimukseen kohdentuu 21 henkilötyövuotta (18 tutkijaa ja 3 ohjelmajohtajaa). Upissa työskentelee tutkijoiden lisäksi hallintohenkilöstöä, tutkimuksen tukihenkilöstöä, viestintä – ja informaatioalan henkilöstöä sekä henkilöitä, jotka ovat vastuussa seminaarien järjestelyistä.

Upin tutkijoiden palkat ovat edelleen jonkin verran jäljessä alan palkkatasosta, joka vaikeuttaa etenkin kansainvälisiä rekrytointeja.

Kuvio 2: Henkilötyövuosien määrän toteuma vuosina 2012–2014 sekä arvio vuosille 2015 – 2016

Ulkopoliittisen instituutin henkilötyövuodet vuosina 2011-2016	2012 toteuma	2013 toteuma	2014 toteuma	2015 arvio	2016 TAE
HTV-määrä talousarviorahoituksella	38,1	37,5	39,1	38,0	38,0
HTV-määrä ulkopuolisella rahoituksella	2,5	3,6	3,6	4,0	4,0
Yhteensä	40,6	41,1	42,7	42,0	42,0

3.2.2 Vuokrat, palvelujen ostot ja muut kulut

Suurimmat menoerät henkilöstökulujen lisäksi ovat vuokrat ja palvelujen ostot (esim. painatuspalvelut, ravitsemuspalvelut, IT-palvelut sekä talous – ja henkilöstöhallinnon palvelut). Upi pyrkii hyödyntämään valtion yhteishankintoja, jotta hintoja saataisiin valtion mittakaa-vaetua hyödyntäen painettua alaspäin.

Matkustukseen liittyvät kulut sisältyvät kuviossa 3 muihin kuluihin ja ne ovat olleet kokonaisuudessaan n. 170 000 euroa vuosittain riippuen ulkoisen rahoituksen ja seminaarien määrästä. Henkilökunnan talousarviorahoitteiset matkustuskulut ovat olleet n. 60 000 euroa per vuosi, josta kolmanneksen osalta kustannukset on korvattu ulkopuolisen tahon toimesta.

Upi maksaa toimitiloistaan vuokraa, joka on sidottu elinkustannusindeksiin. Vuoden 2016 lopussa Upin nykyinen vuokrasopimus nykyisistä toimitiloista päättyy ja alkuvuonna 2016 tulee arvioitavaksi tulevaisuuden toimitilaratkaisu. Uuden vuokrasopimuksen taloudelliset vaikutuksen kohdistuvat seuraavalle ohjelmakaudelle vuodesta 2017 eteenpäin.

Vuokrakuluihin kuuluvat myös seminaaritulojen vuokratulot sekä laitevuokrat. Yhteistyökumppaneiden tilaremonttien vuoksi Upi joutuu toistaiseksi vuokraamaan aiempaa kalliimpia seminaarituloja. Tämä on näkynyt jo vuoden 2014 aikana kohonneissa vuokrakuluissa, jotka tulevat vielä jonkin verran nousemaan vuosien 2015 ja 2016 aikana.

Vuoden 2016 talousarviota tehtäessä on vielä selvitettävänä liittyykö Upi talous – ja henkilöstöhallinnon Kieku-järjestelmään, joka tulisi käyttöön 1.10.2016. Jos järjestelmä päätetään ottaa käyttöön ja tarkempaa tietoa käyttöönoton kustannuksista vuodelle 2016 saadaan, Upi saattaa tarkentaa esitystään siten, että ainakin osa käyttöönoton kuluista haetaan vuoden 2016 talousarviosta.

Kuvio 3: Yhteenvedo toteutuneista tuloista ja menoista vuosina 2012 – 2014 sekä vuoden 2015 ennuste ja vuoden 2016 talousarvio

Ulkopoliittisen instituutin tulot ja menot 2011-2016	2012 Tot. / Tilinp.	2013 Tot. / Tilinp.	2014 Tot. / Tilinp.	2015 Tot. ennuste	2016 TAE
Toimintamenot					
Palkkamenot	2 373 922	2 408 848	2 559 004	2 720 766	2 731 000
Vuokrat	440 754	453 718	474 624	490 300	490 000
Palvelujen ostot	467 413	389 605	528 521	456 525	439 000
Muut toimintamenot	317 412	311 186	319 093	356 000	340 000
Bruttomenot	3 599 501	3 563 357	3 881 242	4 023 591	4 000 000
Bruttotulot	355 398	437 067	567 614	569 722	587 000
Nettomenot	3 244 103	3 126 290	3 313 629	3 453 869	3 413 000
Siirtyvä erää jäljellä vuoden alussa	306 573	304 470	435 180	459 552	388 683
Arvonlisäveromenot (21.30.29)	163 790	181 147	196 676	185 000	195 000
Netto- ja alv-menot yhteensä	3 407 893	3 307 438	3 510 305	3 638 869	3 608 000

Arvonlisäveromenoja arvioidaan vuonna 2016 olevan n. 195 000 euroa.

4. Määrärahat

Määrärahan korotusesitys 1: Toimitilavuokrien korotusten sekä sekä seminaaritilojen vuokrakustannuksten nousun huomioon ottaminen talousarviossa.

Ulkopoliittisen instituutti maksaa toimitiloistaan Kruunuvuorenkadulla markkinahintaista vuokraa.

Vuoden 2014 talousarviossa kompensoitiin takautuvasti edellisen kerran 2,7 %:n vuokrankorotus vuodelle 2013 (11 000 euroa). Vastaava korotus vuodelle on 2014 ollut 1 %, eli n. **4000** euroa.

Upin seminaaritilojen vuokrat ovat kallistuneet selvästi vuoden 2014 aikana ja tilanne tulee jatkumaan vielä muutaman vuoden tai jää pysyväksi. Upi on käyttänyt Keskon auditorioita ja Eduskunnan pikkuparlamentin seminaaritilaa keskikokoisten ja suurten tilaisuuksien järjestämiseen edullisilla hinnoilla. Näitä tiloja ei remonttien takia voi enää käyttää ja siten korvaavia tiloja on vuokrattava markkinahintaan. Tästä on vuoden 2014 aikana aiheutunut n. 15 000 euron lisäkustannukset ja jatkossa vuosittain n. 20 000- 25 000 euron lisäkustannukset vuoden 2013 tilanteeseen verrattuna.

Upi esittää että osa kustannusten noususta (**15 000 euroa**) otetaan huomioon Upille talousarviossa myönnettyssä määrärahasa.

Vuokramenojen kasvu (**yhteensä 19 000 euroa**) esitetään otettavaksi huomioon vuoden 2015 talousarviossa.

Määrärahan korotusesitys 2: Valtion virka – ja työehtosopimuksesta vuonna 2015 aiheutuvien palkankorotusten huomioon ottaminen talousarviossa

Valtion VES/TES sopimuksessa vuoden 2015 yleiskorotukseksi sovittiin 0,3 prosenttia, joka työtuomioistuimen päätöksellä (Työtuomioistuimen tuomio nro 141, 29.9.2014) nousi 0,4 prosenttiin.

Vuoden 2015 VES/TES korotuksen vaikutus viraston menoihin vuositasolla tulee olemaan n. **11 000 euroa**, joka esitetään talousarviossa huomioitavaksi.

Yhteenveto esitetyistä lisäyksistä määrärahoihin:

Määrärahan korotusesitys 1: Toimitilavuokran korotuksen sekä muiden vuokramenojen nousun huomioon ottaminen talousarviossa	19 000 euroa
Määrärahan korotusesitys 2: Valtion virka – ja työehtosopimuksesta aiheutuneiden palkankorotusten huomioon ottaminen talousarviossa	11 000 euroa
Yhteensä	30 000 euroa

Kuvio 4: Määrärahatason muutosesitysten vaikutukset määrärahoihin

**Esitetyt määrärahatason muutokset
suhteessa vuoden 2015 TA:n määrärahatasoon**

Vuoden 2015 TA:n nettomääräraha 21.30.01 (ei siirtyvää erää)	3 383 000
Esitetyt määrärahalisäykset yhteensä	30 000
Ehdotus nettomäärärahan 21.30.01 tasoksi vuodelle 2016	3 413 000
Muutos -% 2015 - 2016	0,9 %
Vuoden 2015 TA:n arviomääräraha 21.30.29 arvonlisäveroihin	185 000
Esitetyt muutokset	10 000
Ehdotus arviomäärärahan 21.30.29 tasoksi vuodelle 2016	195 000
Muutos -% 2015 - 2016	5 %
Määrärahat yhteensä vuoden 2015 TA:ssa	3 568 000
Esitetyt määrärahamuutokset yhteensä	40 000
Ehdotus Upin määrärahatasoksi vuodelle 2016	3 608 000
Muutos -% 2015 - 2016	1,1 %

Helsingissä 24.4.2015

Teija Tiilikainen
Johtaja

Helena Lehtovirta
Hallintojohtaja